

PVP Správní věda
jaro 2020

Teze k tématu: Reformní procesy ve
veřejné
správě v Evropě. Reforma veřejné správy v
ČR – vývoj a současný stav

Transformace a reforma VS

- Transformace – systémová změna VS, tedy změna základních vlastností správního systému, jeho východisek (např. přeměna nedemokratické VS v demokratickou)
  - Nепrobíhá ve stejnou dobu ve všech zemích, ani se stejnou periodicitou
- Reforma – odehrává se v rámci základních východisek VS, tedy akceptace určitého druhu demokracie, právního státu, správní kultury, vztah mezi správou a ekonomikou
  - Na rozdíl o transformace probíhá ve všech státech

Reforma VS

- V širším smyslu = je výrazem dynamiky reformy VS – reakce na měnící se potřeby společnosti
- V užším smyslu = komplex vzájemně propojených změn v organizaci, legislativě a ekonomickém fungování a případně i prostorovém uspořádání VS

Hlavní cíle reforem

- Prohloubení demokratického charakteru VS
- Lepší uplatnění principů právního státu
- Vyšší efektivnost VS
- Uplatnění modernizace a informatizace ve VS
- Zvyšování správní kultury a etiky včetně uplatňování principů dobré správy

Kritéria a témata správních reforem

- Zvyšování participace občanů na výkonu VS
- Uplatnění decentralizace a subsidiarity ve VS
- Fiskální decentralizace
- Modernizace VS a zvyšování předpokladů pro objektivní hodnocení a měření její činnosti
- Uplatňování výkonového financování
- Důraz na pojetí veřejné správy jako služby
- Využívání outsourcingu ve VS
- Změny v územním uspořádání VS
- Podpora sdružování územních samospráv
- Zvýšení kontroly VS
- Rozšířené využívání specializovaných správních systémů
- Vytváření správních struktur nebo jejich přizpůsobování potřebám strukturální politiky

Reformy VS na území ČR

- První správní reformy v Evropě, i na území ČR, souvisely s centralizací správy, profesionalizací a objektivizací výkonu správy a vznikem byrokracie – dovršení těchto procesů koncem 18. století a 1. po. 19 století v souvislosti s přijímáním ústav, úpravou základních práv, uplatňování dělby moci a hierarchie práva
- V oblasti územní VS měl význam vznik samosprávy

Reformy VS na území ČR

- 1849-1938
  - Vysoká stability VS
  - Vznik ČSR – zvýšení demokratičnosti, přibližování pracovněprávní úpravy a státní služby, zvýšené uplatnění samosprávných prvků
  - Meziválečné období – rozšíření okresní samosprávy na celé území, pokus o župní zřízení
- Po 2. sv. válce
  - změny územního uspořádání VS
  - Rozšíření ingerence státní správy do různých oblastí společenského života
  - V letech 1945-1950 byla samospráva transformována a nakonec likvidována, pak lze hovořit jen územní státní správě
- Po roce 1989
  - Odstraněno explicitní podřízení státní správy politické moci a došlo k uplatňování dělby moci
  - Obnovena územní samospráva
  - Do VS vnikaly evropské trendy (deregulační procesy vedoucí k ke zvýšení regulace, tendence k prohlubování samosprávy)
  - Okresní národní výbory nahrazeny obecními úřady v roce 1990